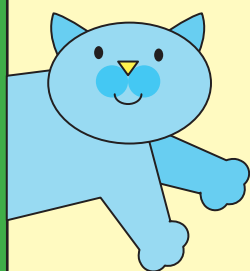

**SŁOWNIK
POLSKO-UKRAIŃSKI**

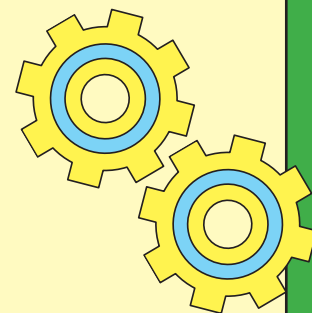
**ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК**

3

Opracowanie:
Liliia Hadach
Marta Koptsiukh

Opieka naukowa:
Oksana Lozynska

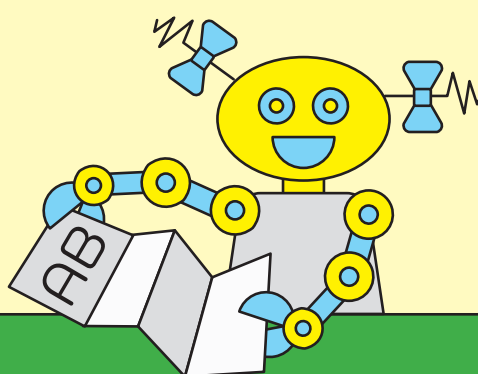

**Składnia języka polskiego
Синтаксис польської мови**

**UCZEŃ Z UKRAINY
W LABORATORIUM MOWY**

**УЧЕНЬ З УКРАЇНИ
В ЛАБОРАТОРІЇ МОВИ**

**NAUKA DLA
SPOŁECZEŃSTWA**

Projekt pn.
„Integracja przez język. Platforma dla nauczycieli
pracujących z dziećmi uchodźczymi z Ukrainy”,
przyjęty do finansowania w drodze konkursu
na realizację projektów w ramach programu
pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa”,
ogłoszonego komunikatem Ministra Edukacji i Nauki
z dnia 1 lipca 2021 r., numer rej. NdS/552155/2022/2022.

<http://integracja.fwmp.pl>

**SŁOWNIK
POLSKO-UKRAIŃSKI**

**ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК**

Opracowanie:

Liliia Hadach
Marta Koptsiukh

Opieka naukowa:

doc. dr Oksana Lozynska
Katedra Filologii Polskiej
Uniwersytet Narodowy
im. Iwana Franki we Lwowie, Ukraina

**Część 3
Składnia języka polskiego**

**Частина 3
Синтаксис польської мови**

**UCZEŃ Z UKRAINY
W LABORATORIUM MOWY**

**УЧЕНЬ З УКРАЇНИ
В ЛАБОРАТОРІЇ МОВИ**

Ilustracje:

Małgorzata Starszak-Szulc

angażować (cały świat)	залучати (увесь світ)
apel (przygotować apel na temat)	заклик, звернення (приготувати звернення про)
bierny	пасивний
boisko	спортивний майданчик
czuwanie nad uczciwością zawodników	стеження, наглядання за чесністю гравців
czynność	дія, діяльність,
destrukcyjny (działanie kortyzolu)	руйнівний (дія кортизолу)
dolegać (Co się stało i co mu dolega?)	турбувати (Що трапилося і що його турбує?)
domownicy	домочадці, члени родини
dopasować (Dopasuj podmioty szeregowie do orzeczeń)	підібрати, з'єднати, встановити відповідність (Встанови відповідність між однорідними підметами і присудками)
dopełniacz	родовий відмінок
dopełnienie	додаток
dopiero	лише, тільки
dostarczać (kurier dostarcza)	доставляти (кур'єр доставляє)
dostarczyć (roślinom)	надати, дати, забезпечити (рослинам)
dotrzeć (na miejsce)	прибути (на місце)
dworzec kolejowy	залізничний вокзал

dyspozytor	диспетчер
dziadkowie	бабуся та дідусь, бабусі та дідусі
dziennikarz	журналіст
edukacja	освіта
fabuła	сюжет
fascynujący (książka)	захопливий (книжка)
imiesłów przymiotnikowy	дієприкметник
inspiracja do stworzenia	натхнення для створення
internat	гуртожиток для учнів
karetką pogotowia	карета швидкої допомоги
kazać	веліти
kibicować komuś	вболівати за когось
kłócić się (o coś)	сваритися (за щось)
kojarzyć się	асоціюватися
kolacja	вечеря
kolumna	стовпець
kręgosłup (uraz kręgosłupa)	хребет (травма хребта)
kreska	риска
krwawienie	кровотеча
książka sensacyjna	книга трилер

księżyc	місяць
kształt	форма
łączyć	поєднувати, сполучати, з'єднувати
łącznik	допоміжне дієслово
laptop	ноутбук
lekki	легкий
lodowiec	льодовик
lotnisko	аеропорт
martwić się	хвилюватися, турбуватися
mianownik	називний відмінок
mistrz/mistrzyni	чемпіон/чемпіонка
myśliwy	мисливець
naprawiać	ремонтувати
naprawiony	відремонтований
narząd	орган
narzekać	скаржитися
natychmiast (przestać czytać)	негайно, відразу (перестати читати)
nowożytny (igrzyska nowożytne)	сучасний (сучасні ігри)
obóz harcerski	дитячий табір, гарцерський табір
obserwować	спостерігати

oddychać	дихати
odnawiać siły	відновлювати сили
odrabiać prace domowe	робити домашнє завдання
odwołać (zaplanowane aktywności)	скасувати (заплановані заходи)
okładka	обкладинка
okolicznik	обставина
orzeczenie	присудок
orzeczenia imienne	складений іменний присудок
orzecznik	іменна частина складеного іменного присудка
osoba poszkodowana	постраждала, потерпіла особа
ostrzegawczy	попереджувальний, такий, що є пересторогою
ozdabiać	прикрашати
pas	ремінь, пояс
pasza	корм для тварин
pielęgnacja (chorych)	догляд (за хворими)
piętro	поверх
plecy	спина
plon	врожай
pochłaniać	поглинати

podjąć decyzję	прийняти рішення
podmiot	підмет
podmiot domyślny	формально невиражений підмет, підмет, що домислюється
podmiot szeregowy	однорідні підмети
podstęp (zwabiać podstępem do siebie)	підступ, хитрість (заманювати хитрістю до себе)
pomnik	пам'ятник
pomysłowy	винахідливий, оригінальний
poszkodowany	потерпілий
prawidłowy	правильний
przeciążenie (zadaniami)	перевантаження (завданнями)
przecinek	кома
przełącznik	перемикач
przestrzegać (określonych zasad)	дотримуватися (визначених правил)
przewlekły stres	хронічний, затяжний стрес
wyblakłe przezrocze	вицвілий діапозитив
przydawka	означення
przydawka dopełniaczowa	неузгоджене означення виражене іменником в Р.в.
przydawka przyimkowa	неузгоджене означення виражене прийменниковим словосполученням

przydawka przymiotna	узгоджене означення
przydawka rzeczowna	неузгоджене означення виражене іменником в Н.в.
przypadek	відмінок
regenerować się	відновлюватися
rozkojarzenie	відволікання, проблеми з концентрацією уваги
rozwiązywać problem	вирішувати проблему
równoważnik zdania	еквівалент речення (називне, безособове, неповне речення, дієприслівниковий зворот)
rzeźba	скульптура
samodzielnie	самостійно
samorząd	самоврядування
setka (lat)	сотня (років)
sięgnąć (sięgnąć po (co?) książkę)	потягнутися до чогось, протягнути руку, дістати (взяти книжку, звернутися до книжки)
siła ciężkości	сила тяжіння
siłownia	тренажерний зал
siostrzeniec, siostrzenica	племінник, племінниця (діти сестри)
składniki pokarmowe	поживні речовини

składniowy związek wyrazowy	синтаксичне словосполучення
skupić się na czymś	зосередитися на чомусь
sporządzić listę	скласти список
spójnik	сполучник
ssak	ссавець
starożytność	стародавній світ, стародавні часи, античність
stopniowanie	ступені порівняння
surfować w internecie	користуватись інтернетом, щось переглядати/шукати в інтернеті
szczególnie	особливо
szereg	сурядне словосполучення, однорідні члени речення
szlaban	шлагбаум
tęcza	веселка
towarzyszyć (zjazdu gnieźnieńskiemu)	супроводжувати (гнезненський конгрес)
trafić dokądś	потрапити кудись
treść	зміст
trzymać (za kogoś) kciuki	тримати кулачки (за когось), переживати (за когось)
twarz	обличчя
uczulony (być na coś uczulonym)	чутливий (мати на щось алергію)

udrożnić drogi oddechowe	звільнити дихальні шляхи
udzielenie pierwszej pomocy	надання першої медичної допомоги
ufać	довіряти
ułatwiać (ułatwiać kradzież)	спрощувати, сприяти, полегшувати (сприяти крадіжці)
ulec zmianie	змінитися
umiejętność	вміння, навичка, здібність, здатність
uprawiać sport	займатися спортом
urok	принада
urząd (nazwy dawnych polskich urzędów)	установа, державний орган, управління, посада (назви давніх польських посад)
uzupełniać (uzupełniać treść; uzupełniać tabelę)	заповнювати, доповнювати (доповнювати зміст; заповнювати таблицю)
użyteczny	корисний, придатний
w ogóle	взагалі
w pobliżu	недалеко
wakacje	канікули
wartki (wartka akcja)	швидкоплинний, стрімкий, динамічний (динамічна дія)
wątpliwość	сумнів
wbrew pozorom	всупереч усталеній думці

wciągnąć flagę na maszt	підняти прапор
widoczny (być lepiej widocznym)	очевидний, видимий, помітний (бути бальш помітним)
wieloryb	КИТ
wniosek	ВИСНОВОК
wycieczka	екскурсія
wydarzenie	подія
wynik	результат
wyobrazić	уявити
wypadek (w skutek wypadku)	аварія, ДТП (внаслідок ДТП, аварії)
wypalenie uczniowskie	учнівське вигорання
wypatrywać	пильно дивитися, пильнувати, чекати з нетерпінням
wypustka (puzzli)	виступ, кант (пазлів)
wyrażenie	вираз, вислів
wyrażenie przyimkowe	прийменникове словосполучення
wysiłek fizyczny	фізичні зусилля, фізичне навантаження, фізичні вправи
wyszukiwarka	пошукова система
wytężyć (zmysły)	напружувати (органи чуття)
zabezpieczanie terenu	захист території
zafascynowany	зачарований

zakazać (zakazano urządzenia igrzysk)	заборонити (заборонено проведення ігор)
założyciel	засновник
zaopatrywać (zaopatrywać organizm w energię)	постачати, забезпечувати (забезпечувати організм енергією)
zarządzać	керувати, управляти
zasada	правило, принцип
zastanawiać się nad czymś	здумуватися над чимось, думати, розмірковувати про щось
zasugerować (zasugerować wezwanie)	запропонувати (запропонувати викликати)
zdanie nadrzędne	головне речення
zdanie oznajmujące	розповідне речення
zdanie podrzędne	підрядне речення
zdanie podrzędne dopełnieniowe	речення з підрядним з'ясувальним
zdanie podrzędne okolicznikowe czasu	речення з підрядним обставинним часу
zdanie podrzędne podmiotowe	речення з підрядним підметовим
zdanie podrzędne przydawkowe	речення з підрядним означальним
zdanie pojedyncze	просте речення
zdanie pytające	питальне речення
zdanie rozkazujące	спонукальне речення
zdania wielokrotnie złożone	складне багатокomпонентне речення
zdaniaми złożone	складне речення
zdania złożone podrzędnie	складнопідрядне речення

zдания złożone współrzędnie	складносурядне речення
zдание złożone współrzędnie łączne	складносурядне єднальне речення
zдание złożone współrzędnie przeciwstawne	складносурядне речення протиставного типу
zдание złożone współrzędnie rozłączne	складносурядне розділове речення
zдание złożone współrzędnie wynikowe	складносурядне наслідкове речення
zdarzyć się	трапитися
zemścić się na kimś	помститися комусь
zjawisko	явище
znakomity	чудовий, прекрасний
znicz (zapalenie znicza olimpijskiego)	лампадка, факел, вогонь (запалення олімпійського вогню)
zrezygnować z czegoś	відмовитися від чогось
związek przynależności	прилягання
związek składniowy	синтаксичний зв'язок
związek wyrazowy	словосполучення
związek rządu	керування
związek zgody	узгодження

